

Okolju najbolj prijazno naselje v letu 2017 je Krška vas

V Komunalni Brežice d. o. o. smo že tretje leto zapored pripravili izbor za Okolju najbolj prijazno naselje.

S tem izborom želimo spodbujati ločeno zbiranje odpadkov, saj je med našimi dolgoročnimi cilji tudi ta, da postanemo komunala, ki na državnem nivoju zbere največ ločenega odpada. Tako bomo poskrbeli, da se na deponije odlaga čim manj odpadkov in posledično se bodo nižali stroški položnic. Ta cilj lahko dosežemo samo s pomočjo vas, naših uporabnikov.

Naši zaposleni so med letom spremljali vsebino prevzetih odpadkov po posameznih naseljih, opazovali, katero naselje zbere ločeno največ odpadkov in konec oktobra izglasovali, da je letošnje leto okolju najbolj prijazno naselje Krška vas. Čestitamo vsem krajanom za njihov trud in ločevanje odpadkov. Naj bo ta naziv spodbuda za aktivno ločevanje odpadkov tudi v bodoče.

O Krški vasi

Najstarejši sledovi, ki kažejo na naselitev človeka na območju Krške vasi, sodijo že v konec mlajše kamene ter začetek kovinskih obdobj. Gre za ostanke keramičnega posodja ter drobno kamnito orodje, najdeno ob Krki na skrajnem jugozahodnem delu vasi.

Že starinoslovec Pečnik konec 19. stoletja piše o številnih prazgodovinskih ter rimskih grobovih, odkritih v okolici vasi, omenja pa tudi rimski most čez Krko, katerega ostanki naj bi bili v tistem času še vidni. Podatki ne presenečajo, saj je v neposredni bližini znana prazgodovinska ter poznoantična naselbina na Gradišču pri Velikih Malencah. Sem naj bi se namreč, v nemirnem času po zatonu antike, zatekli prebivalci rimskega mesta Nevidodunum (Drnovo pri Krškem) in Krška vas leži ravno na poti med obema krajema.

Naselje na tem mestu se omenja v kostanjeviškem urbarju iz 14. stoletja, in sicer pod imenom "czu dem Werdelin" (Na otoku), glede na lego med rekama Savo in Krko.

Okoli leta 1500 je na gričku zahodno od tega zgrajena gotška cerkev sv. Mohorja in Fortunata.

Vasi se ne ognejo niti Turki, ki v 15. stoletju intenzivno ropajo po naših krajih, v 16. stoletju pa čutijo prebivalci tudi posledice kmečkih uporov, v katerih je požgano bližnje mesto Brežice.

Na vojaškem zemljevidu iz 18. stoletja, kjer je poimenovana Munkendorf, je upodobljena kot manjše gručasto naselje, ležeče desno od ceste, ki vodi proti Cerkljam ob Krki.

Po veliki povodnji 25. januarja 1781, ko Sava spremeni svoj tok in odnese večji del bližnje vasi Zasavje, se v Krško vas priseli večina prebivalcev uničene vasi.

Že pred drugo svetovno vojno je v Krški vasi več obrtnikov, gostiln in trgovina, pa tudi trije mlini. Leta 1941, ko je ponovno preimenovana v Munkendorf, Nemci izselijo 82 družin, sem pa namestijo Kočevarje. Po vojni je sredi vasi postavljen spomenik padlim borcem ter žrtvam fašističnega nasilja iz vasi in okolice.

Eden prvih objektov v Krški vasi je bila Gostilna Koželj, današnja Ajstrova hiša pri spomeniku. Kasneje so na levem bregu Krke zgrajeni trije mlini, Starčičev, Žokaljev in Dvornikov, ki je bil tudi največji, saj je imel kar pet velikih koles in mlinskih kamnov.

Leta 1976 je bil zgrajen novi most, stari leseni most, ki je dolga leta vodil preko Krke naravnost proti stari gostilni Prah, ki stoji še danes, pa je bil porušen.

Turistično društvo Krška vas

Turistično društvo Krška vas je bilo ustanovljeno leta 1964, v času, ko je k njim prihajalo veliko turistov, predvsem iz Zagreba, da so se kopali v čudoviti Krki. V tistem času so pobirali parkirnine in skrbeli za urejenost kopališč. Danes TD še vedno skrbi za urejenost kraja, predvsem krajevnega jedra, kamor spada tudi turistični kozolec, kopališča »Zajla« ob koncu vasi proti Borštu ter otoka nad mostom. Organizirajo postavitve majnika ter prvomajski pohod po Tončkini poti na Šentvid, v tem času pa se že pripravljajo na novoletno okrasitev kraja.

V začetku meseca novembra 2016 so po vasi postavili pet novih košev za smeti. Organizirali pa so tudi že kar nekaj delovnih akcij, postavili tri nove klopi, kraj lepo uredili, poskrbeli pa so tudi za pomol na kopališču "Zajla".

Danes ima Krška vas okoli 500 prebivalcev in 150 hiš. Je med lepšimi kraji v občini Brežice, za kar redno dobivajo priznanja. Tako so letos za urejenost krajevnega jedra zasedli drugo mesto v sklopu akcije »Moja dežela lepa in gostoljubna«.